

## Ενότητα 14<sup>η</sup> Ένα άδικο παράπονο

Λέων κατεμέμφετο πολλάκις Προμηθεά,  
ὅτι ἔπλασεν αὐτόν μέγαν καί καλόν  
καί δυνατώτερον τῶν ἄλλων θηρίων·  
«τοιοῦτος δέ ὢν», ἔφασκε,  
«φοβοῦμαι τόν ἀλεκτρυόνα».  
Καί ὁ Προμηθεύς ἔφη: «Τί με αἰτιᾶ μάτην;  
Ἔχεις γάρ πάντα τά ἐμά, ὅσα  
ἐδυνάμην πλάπτειν·  
ἢ δέ σου ψυχὴ ἐστί μαλθακὴ πρὸς  
τοῦτο μόνον».  
Ἐκλαιεν οὖν ὁ λέων ἑαυτόν  
καί κατεμέμφετο τῆς δειλίας καί τέλος  
ἠθέλεν ἀποθανεῖν.  
Οὕτω δέ γνώμης ἔχων περιτυγχάνει  
ἐλέφαντι  
καί ὀρώων κινουῖντα τά ὦτα διαπαντός  
ἔφη  
«Τί πάσχεις καί τί ποτε  
οὐδέν μικρόν ἀτρεμεῖ τό οὖς σου;»  
Καί ὁ ἐλέφας ἔφη  
περιπτάντος αὐτῷ κατά τύχην κώνωπος  
«Ὅρας τοῦτο τό βραχύ, τό βομβοῦν;  
Ἦν εἰσδύνη τῇ ὁδῷ τῆς ἀκοῆς μου,  
τέθνηκα».  
Καί ὁ λέων ἔφη  
«Τί οὖν δεῖ με ἀποθνήσκειν ἔπι  
ὄντα τοσοῦτον καί εὐτυχέστερον  
ἐλέφαντος,  
ὅσον κρείπτων ὁ ἀλεκτρυών κώνωπος;»

Ἐνα λιοντάρι κατηγοροῦσε πολλές φορές  
τον Προμηθεά  
που το ἔπλασε μεγαλόσωμο και ὁμορφο  
και δυνατώτερο από τα άλλα ζώα·  
«παρόλο ὅμως που εἶμαι τέτοιος», ἔλεγε,  
«φοβάμαι τον πετεινό».  
Και ο Προμηθεάς του εἶπε: «Γιατί με κατηγορεῖς άδिका;  
Γιατί ἔχεις ὅλα τα δικά μου, ὅσα μπορούσα να δημιουργήσω·  
ὅμως η ψυχὴ σου σε αυτό μόνο δειλιάζει».  
Ἐκλαιγε λοιπόν το λιοντάρι τον εαυτό του  
και κατηγοροῦσε τη δειλία του και τελικά  
ἠθέλε να πεθάνει.  
Κι ενώ βρισκόταν σε αυτή την κατάσταση,  
συναντάει έναν ελέφанта,  
και βλέποντάς τον να κουνάει συνεχώς  
τα αυτιά του εἶπε :  
«Τι παθαίνεις και γιατί επιτέλους  
δε μένει ακίνητο ούτε για λίγο το αυτί σου;»  
Και ο ελέφαντας εἶπε,  
καθώς ένα κουνούπι πέταξε τυχαία γύρω του:  
«Βλέπεις αυτό το μικρό (έντομο) που βοῦίζει;  
Αν μπει στο αυτί μου, πεθαίνω».  
Και το λιοντάρι εἶπε:  
«Γιατί λοιπόν, πρέπει πια να πεθάνω,  
αφού εἶμαι τόσο μεγάλος και πιο τυχερός  
από τον ελέφанта,  
ὅσο δυνατώτερος είναι ο πετεινός από το κουνούπι;»

## Νοηματική απόδοση του κειμένου

Ένα λιοντάρι, μας διηγείται ο Αίσωπος, ήταν πολύ ευχαριστημένο για την ωραία εξωτερική του εμφάνιση και για τη δύναμη που είχε. Παρ' όλα αυτά το λιοντάρι έλεγε πως φοβόταν τον πετεινό. Για την αδυναμία του αυτή κατηγορούσε τον Προμηθέα, που το έπλασε. Κι ο Προμηθέας που πίστευε ότι το λιοντάρι είχε άδικο, έλεγε ότι του έδωσε όσα μπορούσε να δημιουργήσει και ότι μόνο σε αυτό δειλιάζει: μπροστά στο λάλημα του πετεινού. Το λιοντάρι όμως κατηγορούσε τον εαυτό του για την αδυναμία του αυτή και ήθελε να πεθάνει. Ενώ βρισκόταν σ' αυτή την ψυχολογική κατάσταση, συνάντησε έναν ελέφαντα. Καθώς έβλεπε τον ελέφαντα να κουνάει συνέχεια τα αυτιά του, τον ρώτησε γιατί κάνει αυτή την κίνηση. Τότε ο ελέφαντας, καθώς πετούσε ένα κουνούπι τυχαία γύρω του, απάντησε: «αυτό το μικρό κουνούπι που βουίζει, αν μπει στο αυτί μου, θα με θανατώσει». Ύστερα απ' αυτά το λιοντάρι δεν είχε λόγους πια να θέλει να πεθάνει, αφού ήταν τόσο δυνατό και πιο τυχερό από τον ελέφαντα, όσο πιο δυνατός είναι ο πετεινός από το κουνούπι.

## Γραμματική

**1. Να συμπληρώσετε τα κενά με τον κατάλληλο τύπο του ενεστώτα και του μέλλοντα της μέσης φωνής του ρήματος που βρίσκεται σε παρένθεση:**

- α. Ἡμεῖς ..... (πορεύομαι) ἐν εἰρήνῃ.  
β. Πάντες οἱ ἄνθρωποι οὐ ..... (πείθομαι) τοῖς κακοῖς μάντεσιν.  
γ. Σὺ οὐ ..... (βλάπτομαι) ὑπὸ τῆς ἀσθενείας;  
δ. Ὑμεῖς οὐ ..... (παιδεύομαι) ὀρθῶς παρὰ τούτου τοῦ διδασκάλου.

**2. Να συμπληρώσετε τις προτάσεις με το αντίστοιχο ρήμα της παρένθεσης στον κατάλληλο τύπο της οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα μέσης φωνής:**

- α. Ῥαδίως ..... ὅτι γέρων εἶ (κάμπτομαι).  
β. Ἡμεῖς ..... ἐν ὀνόματι Κυρίου (πορεύομαι).  
γ. Μετὰ τὴν μάχην οἱ Ἕλληνες ..... τῆς μανίας καὶ τῆς πλεονεξίας (παύομαι).  
δ. Δευκαλίων ..... Πύρραν, ἦν οἱ θεοὶ πρώτην γυναῖκα ἔπλασαν (νυμφεύομαι).

**3. Να αναγνωρίσετε τους τύπους οριστικής ενεστώτα και μέλλοντα μέσης φωνής στα παραδείγματα:**

- α. Ἀνόητός ἐστιν ὅστις οἶται διὰ τὸν πλοῦτον δόξειν ἀγαθὸς εἶναι.  
β. Ἀμελήσαντας τούτων ὑμᾶς οὐδεὶς εὐμενῶς ὑποδέξεται.  
γ. Ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ οἱ Ἀθηναῖοι κομίζονται ἐντὸς τῶν τειχῶν.  
δ. Τὸ λοιπὸν πορευσόμεθα διὰ πολεμίας τῆς χώρας, ἀλλ' ἀσφαλεῖς ἐσόμεθα καὶ διαπραξόμεθα εἰς Ἑλλάδα ἐλθεῖν.

**4. Να σχηματίσετε τα πρόσωπα που σας ζητούνται για το κάθε ρήμα:**

- πείθομαι: β' ενικό μέλλοντα.....
- ὀρίζομαι: α' πληθυντικό ενεστώτα.....
- πράττομαι: β' πληθυντικό μέλλοντα.....
- γράφομαι: γ' πληθυντικό μέλλοντα.....
- κηρύττομαι: γ' ενικό ενεστώτα.....

**5. Να αντιστοιχίσετε τα ουσιαστικά με την σωστή πτώση:**

τῶν γέροντι	γενική πληθυντικού
τὸν ἐλέφαντα	δοτική πληθυντικού
τοῖς θεράπουσιν	δοτική ενικού
τῶν γιγάντων	αιτιατική ενικού

**6. Στο κείμενο που ακολουθεί να υπογραμμισθούν και να αναγνωρισθούν οι ρηματικοί τύποι ενεστώτα και μέλλοντα μέσης φωνής καθώς και του μέλλοντα του ρ. εἰμί:**

Καλλίστη μὲν οὖν δοκεῖ πολιτεία εἶναι ἡ Λακεδαιμονίων· ἐκεῖ δὲ τὸν βουλευσόμενον τῶν ἐφόρων (εκείνον ἀπὸ τοὺς εφόρους που θα σκεφθεῖ) ἀντὶ τοῦ πείθεσθαι τοῖς πλείοσι (στοὺς περισσότερους), μέμφεσθαι τε τοὺς ἄρχοντας καὶ ἐναντιοῦσθαι τοῖς πρατομένοις (σε ὅσα πράττουν), οὐκ οἶεσθε αὐτὸν καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἐφόρων καὶ ὑπὸ ἀπάσης τῆς ἄλλης πόλεως νομίζεσθαι ἄξιον ἔσεσθαι τῆς μεγίστης τιμωρίας; Καὶ ὑμεῖς οὖν, εἰ σώφρονες ἔσεσθε, οὐ τούτου ἀλλ' ὑμῶν αὐτῶν φείσεσθε (δεν θα λογαριάσατε αὐτόν, ἀλλὰ τον εαυτό σας).

(Ξενοφῶντος Ἑλληνικά)

**7. Να σχηματίσετε την πτώση που σας ζητείται για κάθε ουσιαστικό:**

- ὁ λέων: δοτική πληθυντικού.....
- ὁ ἀδάμας: κλητική ενικού.....
- ὁ ἰμάς: δοτική πληθυντικού.....
- ὁ δράκων: γενική πληθυντικού.....
- ὁ ελέφας: γενική ενικού.....
- ὁ θεράπων: κλητική ενικού.....
- ὁ τένων: δοτική ενικού.....

## **Απαντήσεις στις ερωτήσεις κατανόησης του σχολικού βιβλίου**

### **1. Για ποιον λόγο κατηγορούσε τον Προμηθέα το λιοντάρι και πώς απάντησε εκείνος;**

Το λιοντάρι, ενώ ήταν ικανοποιημένο από την εξωτερική του εμφάνιση και τη μεγάλη του δύναμη, ένωθε φόβο όταν άκουγε τον πετεινό. Για το λόγο αυτό κατηγορούσε τον Προμηθέα. Ο Προμηθέας απάντησε στο λιοντάρι πως οι κατηγορίες του ήταν άδικες και δε θα έπρεπε να παραπονείται, αφού με εξαίρεση αυτή την αδυναμία, του είχε δώσει όλες τις ικανότητες και τα χαρακτηριστικά που είχε ο ίδιος, και όσα ήταν δυνατόν να δημιουργήσει.

### **2. Γιατί ο ελέφαντας φοβόταν το κουνούπι;**

Ο μεγαλόσωμος ελέφαντας φοβόταν το μικροσκοπικό κουνούπι επειδή, αν έμπαινε στο αυτί του, θα του προξενούσε τόσο μεγάλη ενόχληση με το πέταγμα και το θόρυβο που έκανε, ώστε θα υπέφερε πολύ. Είναι αξιοπρόσεκτο το γεγονός, ότι ένα έντομο που φαίνεται ασήμαντο και ακίνδυνο όπως το κουνούπι μπορεί να προκαλέσει τρόμο και βλάβη σε ένα από τα δυνατότερα και πιο ογκώδη ζώα.

### **3. Ποιο συμπέρασμα έβγαλε το λιοντάρι από όσα του είπε ο ελέφαντας; Ποιο νομίζετε ότι είναι το επιμύθιο (συμπέρασμα, δίδαγμα) της ιστορίας που διαβάσατε;**

Η συνάντηση του λιονταριού με τον ελέφαντα υπήρξε ιδιαίτερα διδακτική για το βασιλιά των ζώων. Η εικόνα του τεράστιου ζώου που κουνούσε διαρκώς τα αυτιά του, για να εμποδίσει το κουνούπι να μπει, βοήθησε το λιοντάρι να συνειδητοποιήσει ότι κανείς δεν είναι τέλειος και γι' αυτόν το λόγο πρέπει να συμφιλιωνόμαστε με τις αδυναμίες μας. Ένα μειονέκτημα δεν πρέπει να μας κάνει να χάνουμε την εμπιστοσύνη στον εαυτό μας, αλλά να το δεχόμαστε ως μέρος της προσωπικότητάς μας. Άλλωστε, αν παρατηρήσουμε τους άλλους, θα διαπιστώσουμε ότι δεν υπάρχει ούτε ένας άνθρωπος χωρίς ελαττώματα, φόβους και ανασφάλειες. Το επιμύθιο της ιστορίας μπορεί να συνοψιστεί στη φράση: και οι μικροί έχουν μεγάλη δύναμη.